

Tweentwintigste jaargang *IV* Maart - april 1970.

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

FAMILIE-REUNIE op Hemelvaartsdag 7 mei 1970.

Dagtocht door de IJsselmeerpolders.

Terwijl ik dit schrijf is er nog geen spoortje van lente in de lucht; de dag begon met mist, sneeuw en regen, toen de penningmeester en ik een route gingen om de nodige voorbereidingen te treffen.

Het resultaat van onze bezoeken aan diverse instellingen is:

Er komen twee startplaatsen te weten: Leeuwarden en Groningen.

Vertrek vanuit Leeuwarden om 9 uur, vanaf station N.S. met een touringcar van de Jong's Reizen. Deze autobus rijdt via het station Sneek, aankomst ± 9.30 uur.

Vertrek vanuit Groningen om 8.45 uur vanaf station N.S. met een touringcar van het Esa reisbureau. Deze autobus rijdt over Eelde en is om 8.30 uur voor het Gemeentehuis aldaar. Beide bussen vervolgen hun weg en arriveren om half elf in Emmeloord. Ontmoeting in Hotel „'t Voorhuys". Na de koffie brengen we een bezoek aan het voormalig eiland Schokland, waar we het Museum voor de IJsselmeerpolders, Schokland zullen bezichtigen.

Schokland was voor de drooglegging één van de 4 Zuiderzee-eilanden. Van 1859-1941 werd het bewoond door 3 gezinnen nl. de havenmeester, de lichtwachter en de kantonnier. De oorspronkelijke bevolking bestond uit 695 zielen, meest visser. Zij ontruimden het eiland in 1859. Zij woonden voorheen op 3 terpen, Zuider-, Middelbuurt en Emmeloord. In de laatste jaren voor 1859 werd er op Schokland bittere armoede geleden (500 armlastigen). Het eiland, eertijds veel groter, kalfde door de zee sterk af.

Na de bezichtiging van de oudheden verlaten we de Noord-Oostpolder om via Dronten in Flevoland-Lelystad in Harderwijk aan te wippen, waar we de thee zullen gebruiken in café "IJsselmeer".

Liefhebbers kunnen voor eigen rekening een bezoek aan het Dolfinarium of andere bezienswaardigheden brengen. Om precies 5 uur vertrekken we van deze pleisterplaats en gaan via de Moderne Veluwe-weg naar Kampen waar de gezamenlijke maaltijd zal worden gebruikt in het paviljoen "De Buitenwacht".

Dan is het weer "mooi geweest"!

Naar huis !!!

Nog een paar opmerkingen:

Wie zich tot heden liet inschrijven ontvangt een genummerde deelnemerskaart.

Onthoudt Uw nummer.

Op de deelnemerskaart is in de rechterhoek plaats om de gemaakte reiskosten van de plaats van vertrek te vermelden.

Bij inlevering worden de gemaakte reiskosten zo spoedig mogelijk door de penningmeester aan U overgemaakt.

Op de achterzijde van de consumptie-bonnen dient duidelijk vermeld te worden, welke consumptie U hierop wenst te gebruiken, opdat deze met de hoteleigenaar verrekend kan worden.

Lunchpakket meenemen.

De Voorzitter.

Deelnemers een prettige dag !!

NIJDAMSTRA -- STATE.

In het hartje van Friesland, waar de kronkelende Grouw haar weg baant van de plaats van die naam naar het dorp Irnsum, staat dichtbij de Irnsumerzijl een trotse boerderij te midden van hoge loof- en vruchtbomen in het vredige landschap.

Wanneer men de weg Irnsum-Grouw bewandeld moet het voor ieder die er gevoel voor heeft, opvallen, deze statige boerenhoeve.

Het strakke voorhuis en de grote, hoge stelp passen zo volkomen in deze rustige oneindigheid. Een hoge stenen trap van een tiental treden leidt naar de voordeur en het geheel getuigt, dat deze "State" behoort tot het bezit van de welgestelde boerenstand.

Komt men in het voorjaar, in de meimaand, dan is deze rustige omgeving één pronkjuweel van onbeschrijflijke schoonheid.

De rust en de bloemenpracht der weiden met het prachtige Friese zwart-bonte vee verschaffen een genot zoals een stadsmens zich moeilijk indenken kan.

Denkt men bij dit beeld van State en landen van Nijdamstra nog een echte Friese wolkenlucht en steeds hoger

stijgend in deze goddelijke oneindigheid, de leeuwerik en de ontelbare andere roepende, zingende en tierelierende vogels, dan komt de meest harde en stugge mens onder de indruk van deze grootse natuur!

Deze State echter heeft voor U en mij een nog grotere betekenis dan dat het harmonieus ligt in het landschap en een rijke indruk maakt.

Eens was dit het eigendom van de aloude familie Nijdam en werd het, met een dertig bunder land eromheen, beheerd en bestuurd door onze voorvaderen.

En het ontroerd ons te bedenken dat men hier staat bij de wieg en bakermat van ons geslacht en ons zelf.

Op deze plek grond, op deze Nijdamstra-State was het dat ons geslacht een aanvang nam. Hier was het dat dit geslacht tot grootheid kwam. Hier ligt het plekje grond waar wij onze naam aan te danken hebben.

Vele voorzaten van ons zagen hier het levenslicht en stamelden hun eerste klanken, leefden er hun leven en bliezen de laatste adem uit, het tijdelijke met het eeuwige verwisselende.

Doch al zijn zij er niet meer en rusten hun stoffelijke resten in de kerkhoven in de onmiddellijke omgeving, de State trotseerde de tijden.

Nog leest men op het hek van de oprijlaan:

Nijdamstra - State.

WERKELOOSHEID.

Natuurlijk schrijf ik dit artikel niet als "zo is het" of "zo komt het". Want dan is het "wat men ziet" hiermede wel in strijd.

Nu moet men echter ook weer voorzichtig zijn, met de uitdrukking "wat men ziet".

Mag ik hiervan een voorbeeld geven?

De boeren hebben een protest-aktie bij "Us Mem" in Leeuwarden gehouden.

Ieder mens mag aannemen dat de aktie op goede gronden gebaseerd was.

Ziet men daarentegen op marktdag (vrijdags) de vele auto's op de parkeerterreinen en straten, dan is men geneigd te zeggen: "Zit dit ook in de melk"?

Zojuist van een wandeling thuisgekomen. Als je dan de bedrijvigheid gezien hebt van de in aanbouw zijnde werken, dan is het toch wel gezocht om te schrijven over "werkeloosheid". Toch meende ik goed te doen, te schrijven over wat \pm 40 jaar geleden ons land in de boeien sloeg. nl. de grote werkeloosheid. Om nog even op het bovenstaande terug te komen. Het is toch te gek om te denken, dat ik zou kunnen schrijven over de "toekomst". Wat zou men dan over een massa gegevens moeten beschikken en dan.... U weet het verschil tussen werkeloos en werkloos. Werkloos is hij die bijv. een uur geen werk heeft. Zittend in een luie stoel bij de haard. Werkeloos is hij die geen werk kan vinden en hierop is aangewezen. Het eerste "werkloos" kan plezierig zijn; het tweede is verschrikkelijk. Zo. omschrijft de heer K.M. van Randwijk het in zijn boek "Burgers in Nood". Meesterlijk beschrijft hij de situatie van de werkelozen. Mag ik U er iets uit vertellen? De hoofdpersoon in zijn boek is de werkeloze Willem Verdoorn. Als deze ontslagen wordt en later ontdekt wat het eigenlijk is, verwacht hij een wereldcatastrofe. Hij stapt op de fiets om werk te zoeken. Eigenlijk is het een smadelijke vlucht, maar hij neemt het. Het is het begin van een grote veldtocht. De vertwijfeling en de heimelijke angst dat het niet gelukken zal, jagen hem op. In de kranten staan de eerste berichten over weerkerende zomervogels. De geur der bloembollenvelden hangt al in de lucht. De zon schijnt! Alleen wij bezien hem niet allen van dezelfde kant. Voor de één is het een feestverlichting, voor de ander een leugenachtige versiering. Als Willem thuis komt, geheel versuft, ligt zijn vrouw te bed. Zenuwachtig krijst ze: Willem werk dan toch! Werk dan toch! De klokketoren van het stadhuis tingelt: "Heb je van de zilveren vloot wel gehoord?" Een jaar later. Willem Verdoorn stempelt nog. Hij smijt thuis met de deuren als een bezetene, met een vloek naar de rotzooi buiten. Buiten gaat iemand zingend langs het venster. "Dat is de liefde van de werklooozen, Neem je vrouw en kindren mee, naar het Crisiscomité.

Willem blijft werkeloos. Werken kan hij niet en sterven doet hij niet, nog niet. Toen ieder zich voorbereidde op een langzame maatschappelijke dood in de komende winter, blijkt plotseling genoeg levenskracht aanwezig te zijn om de straten weer vol mensen te stuwen.

De stad heeft een gezellige drukte, St. Nicolaas en

Kersttijd.

De week passeert het aantal ingeschreven werkelozen de vierhonderdduizend.

FAMILIEBERICHTEN.

Met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje

GEZIENA

Wij noemen haar Gea.

G. Nijdam,
W.C. Nijdam - De Snoo.

Vriezerweg 3, Peize.
30 januari 1969.

ADRIAAN JACOBUS NIJDAM

en

JANNA PIJPER

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaatsvinden op vrijdag 17 april a.s., des namiddags 3 uur ten stadshuize te Alkmaar.

Alkmaar, 25 maart 1970.

Koedijk,
Kanaaldijk 182

Alkmaar,
2e Landdwarstr.18

Toekomstig adres: Stuartstraat 16, Alkmaar.

Op 3 april hopen onze oom en tante

D.J. OSINGA

en

T. WIJNIA.

hun 40-jarige echtvereniging te gedenken.

Dat ze nog lang voor elkaar gespaard mogen blijven is onze wens.

Woudsend, 31-3-'70

Johannes en Annie.

=====

Zaterdag 28 maart a.s. hopen onze lieve ouders, behuwd en grootouders

F. NIJDAM

C. NIJDAM-ARENDS

hun 40-jarig huwelijk te herdenken.

Eelde, Esweg 14.

Hun dankbare kinderen, behuwd en kleinkinderen.

=====

Zo de Here wil en zij leven hopen onze lieve ouders

RIENTS WIJNIA

en

JANNA WIJNIA - KUPERUS

op 29 maart hun 25-jarige echtvereniging te gedenken.

Leeuwarden : Tine en Frans.

Rijperkerk : Pietje en Wim - Lokke, Joukje.

Rijperkerk, maart 1970.

BURGELIJKE STAND MAART 1970.

Gemeente Leeuwarden:

Geboren: JACOB GERLOF zoon van A. Wijnia en
T. Kuiphof.

Overleden: S. Nijdam (60 jaar) echtgenoot van E. Hoiijnatzki

Gemeente Sneek:

Ondertrouwd: A. Nijdam (23 jaar) en A. Woudstra.

Gemeente Harlingen:

Ondertrouwd: G.J. Wijnia en A.M. Manshande.

Gemeente Ferwerderadeel:

Geboren: DURK zoon van H. Wijnja en
F. Vlasman

Enige kennisgeving.

Op 7 februari is plotseling van ons heengegaan mijn innig
geliefde Man, onze lieve Vader, Behuwdvader en Grootvader

SIESE NIJDAM, Ind. Drs.

Oudassistent Resident van
Agam (Fort de Kock), Sumatra,

oud administrateur a, bij het
Ministerie van Z.O.

Officier in de Orde van
Oranje-Nassau.

op de leeftijd van 73 jaar.

J. Nijdam-Nieveen.
F.M. Mooyaart-Nijdam
W.E. Mooyaart
Eduard, Madzy, Michiel

's-Gravenhage, 10 februari 1968,
Marlotlaan 13 a.

Overeenkomstig zijn wens heeft de teraardebestelling in stilte
plaatsgehad.

Heden is onverwacht van ons heengegaan onze lieve zuster
schoonzuster en tante

ALBERTA NIJDAM

in de ouderdom van 81 jaar, sedert 19 juli 1957 weduwe
van Th. Boschma.

Noordwolde (Gr.).
29 maart 1970.

Paterswolde:

B. Nijdam.

Haren:

G. Nijdam-Swieringa.

neven en nichten

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

De jaarvergadering van de Afdeling: Groningen en Noord-
Drente vond 31 maart j.l. plaats in de onlangs geheel
gerestaureerde bakkerij Mendels in Middelstum.

Na de opening door voorzitter Brongers, die de traditi-
onele verslagen bewonderenswaardig vlot wist te behan-
delen, deed de heer T.H. Kimm als bewoner van boven-
vermeld pand een zeer boeiend verslag over het ontstaan
van zijn behuizing, welke dateert van 1696.

Het werd zo spannend verhaald, dat we ons in een tijd-
perk uit het verre verleden waanden. De heer Kimm had
elk onderdeelje van het huis minutieus bestudeerd, zo-
dat hij de vroegere inrichting, de verbouwingen en zelfs
de bewoners kon beschrijven. Het zou mij te ver voeren
dit zo uitvoerig te doen. Van mijn hand zou het boven-
dien een bar slecht verslag worden.

Men staat versteld, wat voor enorme bomen voor de bal-
ken zonder las gediend hebben, laat staan hoe ze deze
zonder hefkransen op zijn plaats gekregen hebben.

Na de koffie vond de bezichtiging plaats en kwam het verhaal nog meer tot zijn recht als de heer Kimmons op diverse bijzonderheden attendeerde.

In gedachten zagen we de knecht van de bakker met blote voeten het roggemeel kneden. De heer Kimm vertelde dit dan op zeer humoristische wijze: Eerst moest de knecht een uitgebreid voeten-bad nemen en nadat zijn voeten en nagels tot in de puntjes verzorgd waren, nam de bakker hem op zijn nek en zette hem met zijn zitvlak op de rand van de trog, waarna het voeten-werk kon beginnen.

Persoonlijk weet ik mij nog zeer goed te herinneren dit als kind eens meegemaakt te hebben, waarna ik geen roggebread meer aanraakte. Uit ervaring wist ik er nog aan toe te voegen, dat de korst op een der zijden met roet van de oven op de vooraf met een meelpapje vochtig gemaakte smalle kant zwart gemaakt werd.

Kortom het was tot en met interessant. Iedere belangstellende kan zijn huis komen bezichtigen. Het is gelegen in het centrum van Middelstum, naast het postkantoor en tegenover het gemeentehuis.

Met hartelijke dank voor de ondervonden gastvrijheid van de heer en mevrouw Kimm namen we tegen middernacht afscheid.

Dit was een "gebeurtenis" op genealogisch gebied.

C. van der Schoot - Azn,

EEN HALVE EEUW GELEDEN.

Op 13 maart 1920 stond in het Friesch Dagblad, dat in Lollum een afdeling is ingericht van de C.B.T.B.

In het bestuur is o.m. gekozen R.J. Wijnia.

Friesch Dagblad 4 maart 1970.

Wiarda 1369 - 1969.

fraai familieboek over oud Fries geslacht.

Bij A.J. Osinga N.V. te Bolsward is een opmerkelijk boek verschenen, dat vooral door genealogen met blijdschap zal worden begroet.

Het is Wiarda 1369 - 1969, met als ondertitel "Uit de 600-jarige geschiedenis van de Friese familie Wiarda." Samengesteld en uitgegeven in opdracht van de Wiarda-familievereniging door Siegfried Wiarda.

Deze familievereniging werd in 1965 opgericht op initiatief van de Duitse Wiarda's

=====

Overgenomen uit Dagblad "Trouw" van 14 febr. 1970.

TAALGEBRUIK.

Alhoewel ik geen taalgeleerde ben wil ik toch iets zeggen over ons taalgebruik. Er is een tijd geweest, dat zeer velen meenden de 'r' niet meer op de gewone wijze te kunnen uitspreken. De 'r' moest de plaats inruimen voor de 'g' en werd dus achter in de keel geplaatst. Bij die gewoonte, of moet ik zeggen mode, gingen velen zó 'volmondig' spreken, dat ze hoegenaamd niet meer te verstaan waren.

Daarna kregen we uitdrukkingen polisie, posisie, no-

tiesie enz. inplaats van het gebruikelijke polietsie, posietsie, notietsie enz. en dat, terwijl nooit enige officiële mededeling is gedaan, waarbij die verschillen in uitspraak werden voorgesteld of opgedragen. Is ook deze wijziging een modegril?

De laatste tijd is 'in' dat men nooit meer de 'n' op het eind van een woord of lettergreep uitspreekt, zo in de zin van: In onze tuine- groeie- appele-, pere-, tomate, framboze, aarbeie.

=====

=====

Hemelvaartslied - door K.C. Nijdam 1851.

1. Jezus voer met Majesteit

Naar zijn hemelheerlijkheid
Zoo beklom de Vaders zoon
Zijnen glorierijken troon
Wij loven hem
met hart en stem.

2. Laat ons zingen hem ter eer

Hij is ook der kind'ren heer
Leeft voor ons in 't hemelhof
Welk een ruime dankensstof
Ons maat geklank
Zij hem ten dank

3. Jezus leer ons allentijd

Aan de wetenschap gewijd

Leven rijk in ware deugd

U ter eer en ons tot vreugd

Zoo juichen wij

Vernoegd en blij.

4. Lof zij U naar Uwen raad

Zult Gij 't zij dan vroeg of laat

Ons verheffen boven stof

Tot U in het hemelhof

Tot U oh ja

Hallelujah.

Constantijn Huygens.

In de z.g. trouwlegger van het stadhuis te 's-Gravenhage, waarin "het gaan der geboden" staat aangetekend of waarin, zoals we nu zeggen, de eerste huwelijksafkondiging is ingeschreven, lezen we op 12 augustus 1668:

"Constantijn Huygens, Heer van Zeelen "met Susanna Ryekaert, beyde woonende alhier in 's-Gravenhage" terwijl in een dergelijk register van de Nieuwe Kerk .. margine is bijgeschreven.

"Getrouwt den 28 Augusti 1668" "door D. Frigland".

Deze inschrijving verdient op zich zelf geen bijzondere aandacht, maar indien men enige sympathie gevoelt voor de grote mannen van het grijs verleden, dan verkrijgt zij betekenis om het daarin vermelde jaarcijfer. Immers Constantyn Huygens oudste zoon van de dichter- staatsman en van Susanne van Baerle werd 10 maart 1628

geboren en hij was dus 40 jaar oud toen hij het huwelijksbootje instapte.

Betrekkelijk is hij dus niet jong getrouwd, wanneer men in aanmerking neemt, de tijd waarin zijn echtverbintenis viel toen er in evenredigheid van onze tijd niet alleen meer getrouwd werd, maar de huwelijken merendeels op jeugdige leeftijd gesloten werden.

Uit tal van brieven door de familieleden aan elkaar geschreven en welke voor ons bewaard zijn gebleven, blijkt voldoende, dat hij niet minder dan zijn beide broers Christiaan en Lodewijk, gaarne met jonge dames uit hun kring op- en neerging.

Christiaan, die ongehuwd is gestorven en Lodewijk die eerst op 43-jarige leeftijd in de echt werd verbonden met Jacqueline Teding van Berkhout.

Christiaan huwde met de wetenschap, Constantijn en Lodewijk beide op middelbare leeftijd.

Een bijdrage tot de psychologie.

=====

In een zoölogische tuin in Philadelphia is een mensaap die zich van lucifers heeft leren bedienen.

Hij weet met juistheid het uiteinde, waar de lucifer moet worden aangestoken, te onderscheiden, ook grijpt hij die, bij het aanstrijken in het midden vast, daar hij weet dat de lucifer anders gevaar loopt te breken en zal hij nooit moeite doen om die, door langs een gepolijst vlak te strijken, te doen ontvlammen.

Toch kan die aap, hoe knap hij anders ook is, geen

vuur maken, want zodra is niet de lucifer ontbrand of hij werpt die weg. Het zou wel de moeite waard zijn hem hout te leren verzamelen en in brand te steken, om te zien of hij, na kennis gemaakt te hebben met de aangename gewaarwording die hij door het vuur onder- vindt, niet uit zich zelf, bij het invallen der koude, van zijn wetenschap, voor zich partij zal weten te trekken.

BESTUUR NIJDAMSTRA - STICHTING

Voorzitter : T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
Leeuwarden, tel. 05100 - 22167.

Secretaris : A.J. Nijdam, Kanaaldijk 182,
Koedijk N.H.

Penningmeester : C. v.d. Schoot Azn., Toreflat 179,
van Lenneplaan, Groningen,
tel. 059 - 050 - 52536.

LEDEN:

H. Nijdam-Smit, Boerhavelaan 113, Groningen
Tel. 050 - 53701

W.P. Nijdam, Nijlânsdyk 32, Leeuwarden
Tel. 05100 - 21579

K, Nijdam, Anna van Burenstraat 14, Sneek
Tel. 05150 - 3739.

=====
POSTREKENING : 82.67.24 t.n.v. penningmeester
NIJDAMSTRA-STICHTING, Groningen.

FAMILIEBLAD : "De Nijdamstra Tyngje", lid/abonnees
betalen f 4,25 per half jaar.
Donateurs (leden f 1,-- per half jaar.

REDACTEUR : T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
Leeuwarden.

ADMINISTRATIE : K. Nijdam, Anna van Burenstraat 14,
Sneek, tel. 05150 - 3739.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN:
Anna van Burenstraat 14, Sneek,
zo mogelijk met opgave van nieuw adres.